

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Қарағанды мемлекеттік техникалық университеті

**Бекітемін
Ғылыми кеңес төрағасы,
ректор, ҚР ҰҒА академигі
Ғазалиев А.М.**

«___» _____ 2013ж.

**СТУДЕНТКЕ АРНАЛҒАН ПӘН БОЙЫНША ОҚЫТУ
БАҒДАРЛАМАСЫ (SYLLABUS)**

EL 2202 «Салықтар және салық салу» пәні

5B090400 – «Әлеуметтік-мәдени қызмет»
мамандығының студенттері үшін

Экономика институты

Өндірісті ұйымдастыру кафедрасы

2013

Алғы сөз

Студентке арналған пән бойынша оқыту бағдарламасын (syllabus)
әзірлеген: кафедрасының аға оқытушысы Кашкинбеков С.А.

Өндірісті ұйымдастыру кафедрасының мәжілісінде талқыланған

№ _____ хаттама «____»_____ 2013 ж.

Кафедра менг. _____ Стеблякова Л.П.

Экономика институты оқу-әдістемелік кеңесімен мақұлдаған

№ _____ хаттама «____»_____ 2013 ж.

Тәрағасы _____ Кошебаева Г.К.

Оқытушы туралы мәліметтер және байланыс ақпарат

Аты-жөні Кашкинбеков С.А.

Ғылыми дәрежесі, өтініші, лауазымы аға оқытушы

«Өндірісті ұйымдастыру» кафедрасы ҚарМТУ 4 корпусында (Б.Бульвары, 56) орналасқан, 214 ауд., байланыс телефоны 56-75-94 (2029).

Пәннің еңбек сыйымдылығы

Семестр	Кредиттер саны	Сабактардың түрі				Барлығы сағаттар саны	СӨЖ сағаттар саны	Жалпы сағаттар саны	Бақылау түрі				
		Қосылған сағаттар саны											
		Лекциялар	Практикалық сабактар	Зертханалық сабактар									
4	3	30	15	-	45	90	45	135	Экзамен				

Пәннің сипаттамасы

«Салықтар және салық салу» пәні базалық таңдау пәндерінің циклына кіреді.

Пәннің мақсаты

Берілген пәнді зерделеудің мақсаты кәсіпорында салықтық есепті дұрыс ұйымдастырудың және кәсіпорынның қаржылық-шаруашылық қызметін жоспарлауды, бақылауды үшін салықтық есеп деректерін пайдалануда білім алу болып табылады.

Пәннің міндеттері

- нарықтық экономика және Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген салық заңдарына сәйкес салықтық есеппен қолданылатын талаптар жағдайларында салық салу міндеттері мен функцияларын зерделеу;
- Қазақстан Республикасының территориясында қолданылатын салықтардың әрбір түрі бойынша проценттік мөлшерлемелерді дұрыс есептеу білімін алу;
- салықтық есепті ұйымдастыру және ол бойынша кәсіпорында есептілік жүргізу бойынша шеберлікті иелену болып табылады.

Берілген пәнді зерделеу нәтижесінде студенттердің:

- салық салу принциптері туралы; салықтық есеппен қолданылатын талаптар туралы түсінігі болуы керек.
- салықтардың, алымдардың және ҚР бюджетіне басқа міндетті салымдардың түрлерін;
- салықтарды және ҚР қолданылатын, басқа міндетті төлемдерді есептеу және төлеу тәртібін білуі керек.
- кәсіпорында салықтық есепті ұйымдастыруды;
- ҚР қолданылатын салықтардың барлық түрлері бойынша есептілік жүргізді жасай білуі керек.

- бюджетпен және бюджеттен тыс қорлармен есеп айырысу бойынша есептер құрастыруда;
- ҚР қолданылатын салықтардың әрбір жеке түрі бойынша декларациялар толтыруда практикалық дағдыларды иеленуі керек.

Айрықша деректемелер

Берілген пәнді зерделеу үшін келесі пәндерді (бөлімдерін (тақырыптарын көрсетіп) менгеру қажет:

Пән	Бөлімдердің (тақырыптардың) атауы
Экономикалық теория негіздері	1.1. Қоғамдық өндіріс негіздері 1.2. Өндіріс факторлары 1.3. Салықтар және салық салу тарихы
«Математиканың қосымша бөлімдері»	Матрицалар. Матрицалар түрлері. Матрицаны экономикалық түсіндіру. Ікималдықтар теориясы. Кездейсок оқиғалар. Оқиғаларды жіктеу. Кездейсок шамалар және кездейсок шамаларды улестіру зандары.

Тұрақты деректемелер

«Салықтар және салық салу» пәнін зерделеу кезінде алынған білімдер, келесі бухгалтерлік есеп және аудит, кәсіпорынның экономикалық қызметін талдау пәндерін менгеру кезінде пайдаланылады.

Пәннің тақырыптық жоспары

Бөлімнің (тақырыптың) атаяуы	Сабактардың түрлері бойынша еңбек сыйымдылығы, сағ.				
	лекция лар	Практик алдық саб.	зертха-налық саб.	ОСӨЖ	СӨЖ
1.Салық жүйесі ұғымы және міндетті төлемдер түрлері	2	1	-	3	3
2.Салық салу принциптері	2	1	-	3	3
3.Салықтың негізгі элементтері және олардың жіктелуі	2	1	-	3	3
4.Салықтар түрлері	2	1	-	3	3
5.Салықтар функциялары	2	1	-	3	3
6.Жеке табыс салығы. Корпоративті табыс салығы	2	1	-	3	3
7.Мұлікке салынатын салық. Жер салығы	2	1	-	3	3
8.Көлік құралдарына салынатын салық	2	1	-	3	3
9.Әлеуметтік салық	2	1	-	3	3
10.Жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары және арнайы төлемдері	2	1	-	3	3
11.Ойын бизнесіне салынатын салық	2	1	-	3	3
12.Белгіленген салық. Бірыңғай жер салығы	2	1	-	3	3
13.Кеден баждары	2	1	-	3	3
14.Арнайы салықтық режимдер	2	1	-	3	3
15.Салықтық әкімшіліктендіру	2	1	-	3	3
БАРЛЫҒЫ:	30	15	-	45	45

Практикалық (семинарлық) сабактардың тізімі

- 1 Салық жүйесі ұғымы және міндетті төлемдер түрлері
- 2 Салық салу принциптері
- 3 Салықтың негізгі элементтері және олардың жіктелуі
- 4 Салықтар түрлері
- 5 Салықтар функциялары
- 6 Жеке табыс салығы. Корпоративті табыс салығы
- 7 Мұлікке салынатын салық. Жер салығы
- 8 Көлік құралдарына салынатын салық
- 9 Әлеуметтік салық
- 10 Жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары және арнайы төлемдері
- 11 Ойын бизнесіне салынатын салық
- 12 Белгіленген салық. Бірыңғай жер салығы
- 13 Кеден баждары
- 14 Арнайы салықтық режимдер
- 15 Салықтық әкімшіліктендіру

Оқытушымен студенттің өздік жұмысының тақырыптық жоспары

ОСӨЖ тақырыбының атауы	Сабактың мақсаты	Сабактың түрі	Тапсырманың мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер
1. Салық жүйесі үғымы және міндепті төлемдер түрлері	Салық жүйесі, салықтар түрлері, алымдар, төлемдер үғымы	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Салықтардың ерекше түрлері. КР салық жүйесінің қалыптасу кезеңдері	[1], [2], [3]
2. Салық салу принциптері	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық элементтерін қарастыру, олардың кодексін жіктеу	Салықтарды белгілері бойынша жіктеу	[2], [3], [4]
3. Салықтың негізгі элементтері және олардың жіктелуі	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Салық төлеушілердің құқықтары мен міндептемелерін аудару	[2], [3], [4]
4. Салықтар түрлері	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[3], [4], [5]
5. Салықтар функциялары	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[3], [4], [5]
6. Жеке табыс салығы. Корпоративті табыс салығы	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[4], [5], [6]
7. Мұлікке салынатын салық. Жер салығы	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу кодекса	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[4], [6], [7]
8. Көлік қуралдарына салынатын салық	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[4], [6], [7]
9. Элеуметтік салық	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[5], [6], [7]
10. Жер қойнауын	Берілген	Салық	Мөлшерлемелерді	[4], [6], [7]

пайдаланушылардың салықтары және арнайы төлемдері	тақырып бойынша білімді тереңдегу	кодексінің баптарын зерделеу	қолданып салықты есептеу	
11.Ойын бизнесіне салынатын салық	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[4], [6], [7]
12.Белгіленген салық. Бірыңғай жер салығы	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[7], [8], [9]
13.Кеден баждары	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Мөлшерлемелерді қолданып салықты есептеу	[7], [8], [9]
14.Арнайы салықтық режимдер	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Кеден баждарын белгілері бойынша жіктеу	[7], [8], [9]
15.Салықтық әкімшіліктендіру	Берілген тақырып бойынша білімді тереңдегу	Салық кодексінің баптарын зерделеу	Салық тексерістерін аудару, мониторингті қарастыру	[6], [8], [9]

СӨЖ арналған бақылау жұмыстарының тақырыптары

- 1 Салықтардың мәні
- 2 Салықтардың функциялары
- 3 Салықтардың түрлері
- 4 Салықтардың ерекше белгілері
- 5 Салық төлеушіні анықтау
- 6 Салық агентін анықтау
- 7 Міндеттілік принципінің мәні
- 8 Анықталғандық принципінің мәні
- 9 Әділдік принципінің мәні
- 10 Бірлік принципінің мәні
- 11 Жариялылық принципінің мәні
- 12 Салық жүйесін анықтау
- 13 Қазақстан Республикасындағы салық реформасының кезеңдері
- 14 Салық жүйесіне әсер ететін факторлар
- 15 Салық жүйесін сипаттайтын белгілер
- 16 Жеке табыс салығын төлеушілер
- 17 Жеке табыс салығын салу объектісі
- 18 Жеке тұлғаны анықтау
- 19 Жеке табыс салығын төлеу
- 20 Салық базасын анықтау

Студенттердің білімін бағалау белгілері

Пән бойынша емтихан сессиясы аралық бақылау (60%) және қорытынды аттестаттау (емтихан (40%) бойынша үлгерімнің максимум көрсеткіштерінің сомасы ретінде анықталады және кестеге сәйкес (100%) дейінгі мәнді құрайды.

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Әріптік бағалаудың цифрдық баламалары	Менгерілген білімнің пайыздық құрамы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D -	1,0	50-54	
F	0	0-49	қанағаттанарлықсыз

«A» (өте жақсы) деген баға, студент семестр барысында пәннің барлық бағдарламалық сұрақтары бойынша өте жақсы білім көрсеткен, сонымен қатар, өздік жұмыс тақырыптары бойынша жиі аралық білімін тапсырған, оқылатын пән бойынша негізгі бағдарлама бойынша теориялық және қолданбалы сұрақтарды оқуда дербестік көрсете білген жағдайда қойылады.

«A-» (өте жақсы) деген баға негізгі зандар мен процестерді, ұғымдарды, пәннің теориялық сұрақтарын жалпылауға қабілетін өте жақсы менгеруін, аудиториялық және дербес жұмыс бойынша аралық тапсырмалардың жиі тапсырылуын болжайды.

«B+» (жақсы) деген баға, студент пәннің сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды көбінесе «өте жақсы» және кейбіреулерін «жаксы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«B» (жақсы) деген баға, студент, пәннің нақты тақырыбының негізгі мазмұнын ашатын сұрақтары бойынша жақсы және өте жақсы білімдер көрсеткен, семестрлік тапсырмаларды уақытында «өте жақсы» және «жаксы» бағаларға тапсырған жағдайда қойылады.

«B-» (жақсы) деген баға студентке, егер ол аудиториялық қалай болса, дәл солай СӨЖ тақырыптары бойынша пәннің теориялық және қолданбалы сұрақтарына жақсы бағытталады, бірақ семестрде аралық тапсырмаларды жиі тапсыратын және пән бойынша семестрлік тапсырмаларды қайта тапсыру мүмкіндігіне ие болған жағдайда қойылады.

«C+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «жаксы» және «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда

қойылады.

«С» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша зейінділік сипаттағы сұрақтарға ие, пәннің жеке модульдарының мазмұнын аша білген, семестрлік тапсырмаларды «қанағаттанарлық» бағаға тапсырған жағдайда қойылады.

«С-» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша жалпы мағлұматтандырылған және нақты тақырыптың шенберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D+» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол аудиториялық сабактардың және СӨЖ барлық түрлері бойынша семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және нақты тақырыптың шенберінде ғана жеке заңдылықтар мен олардың ұғымын түсіндіре алатын жағдайда қойылады.

«D» (қанағаттанарлық) деген баға студентке, егер ол семестрлік тапсырмаларды уақытында тапсырмаған және аудиториялық сабактар мен СӨЖ бойынша білімі төмен, сондай-ақ, сабактар босатқан жағдайда қойылады.

«F» (қанағаттанарлықсыз) деген баға студент, СӨЖ және сабактардың түрлері бойынша теориялық және практикалық білімнің төмен деңгейіне де ие емес, сабактарға жиі қатыспайтын және уақытында семестрлік тапсырмаларды тапсырмайтын жағдайда қойылады.

Аралық бақылау оқытудың 7-ші, 14-шы апталарында жүргізіледі және бақылаудың келесі түрлерінен шыға отырып, ұйымдастырылады:

Бақылау түрі	% -дық құрамы	Оқытудың, академиялық кезеңі, апта														Барлығы, %
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1 5
Сабакка катысу-шылық, дәрістердің қысқаша жазбалары	0,5	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	7,0
Аралық бақылау (тестілеу)	10,0							●							●	20,0
ОСӨЖ тапсыр-маларын орындау	0,5	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	7,0
СӨЖ	0,5	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	7,0
Практикалық тапсырмалар	1,35	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	19,0
Емтихан																40
Аттестация бойынша барлығы								30						30	60	
Барлығы																100

Саясат және рәсімдер

«Салықтар және салық салу» пәнін зерделеу кезінде келесі ережелерді сақтауды сұраймын:

1. Сабакқа кешікпеу. Барлық кешігулерді оқытушы минутына дейін жазады және қосады, егер сандық сомада кешігулер 50 минутты құраса, онда бұл бір сабакты босатқанға теңеледі.
2. Сабакты себепсіз босатпау, ал ауырған жағдайда – анықтама, басқа жағдайларда түсініктеме хатты ұсыну.
3. Сабак жүріп жатқанда ұялы телефонды сөндіріп қою қажет.
4. Аудиторияға сыртқы киіммен кірмеу.
5. Босатылған сабактарды оқытушы белгілеген уақытта өтеу.
6. Егер студентке аудиториядан шығу қажет болса, оқытушыны ескертүі тиіс.
7. Сабак аяқталған соң тарату материалын оқытушыға қайтаруы қажет.
8. Оқу процесіне белсene қатысу көтермеленеді (ОСӨЖ дайындалу, жеке тапсырмаларды тексеруге дер кезінде тапсыру (СӨЖ).
9. Тәртіп және этика нормаларын сақтау.
10. Университет мүлкіне ұқыпты қарау.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз етілүшілік

Автордың аты-жөні	Оқу-әдістемелік әдебиеттің атауы	Баспа, басылып шығатын күні	Даналар саны	
			кітапханада	кафедрада
Негізгі әдебиет				
Налоговый Кодекс	Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет»	Алматы, 2010. – 304с.	10	1
Худяков А.И., Бродский Г.М.	Теория налогообложения: Учебное пособие. –	Алматы: ТОО «Издательство НОРМА -К», 2004. – 392с.	10	1
Порохов Е.В.	Налоговые споры: понятие, виды и порядок их урегулирования по законно-дательству Республики Казахстан. Учебно-практическое пособие.	Алматы: Фонд «Формирование налоговой культуры», 2004 – 32с.	10	1
Қосымша әдебиет				

Составители: специалисты аудиторской фирмы «АСИКО». В.И.Скала, Б.В.Скала, Н.В.Скала, Е.Г.Петухова	Налог на добавленную стоимость: информацион- но-практическое пособие.	Алматы: «Из- дательство LEM», 2004. –216с.	10	1
Нурсеитов Э.О.	Как избежать налоговых ошибок. Учебно-практи- ческое издание.	Алматы: Фонд «Формирован ие налоговой культуры», 2005 - 74с.	10	1
Глухов В.В., Дольдэ И.В.	Налоги. Теория и практика. Учебное пособие.	Санкт-Петер- бург. Изд-во «Специальна я литература», 2006. – 282с.	10	1

Пән бойынша тапсырмаларды орындау және тапсыру кестесі

Бақылау түрі	Тапсырманың мақсаты және мазмұны	Ұсынылатын әдебиеттер	Орындалу ұзактылығы	Бақылау түрі	Тапсы ру мерзі- мі
Есеп- терді практи- калық шешу	Дағдыларды практикалық бекіту	[1], [2], [7], қысқаша дәрістер жазбалары	Семестр бойында	Ағым- дағы	Апта сайын
ОСӨЖ тапсыр- маларын орындау	Теориялық білімдерді және практикалық дағдыларды бекіту	Қысқаша дә- рістер жазбалара- ры, сабактар- дың бақыланана- тын тақырып- тар бойынша материалдары	Семестр бойында	Ағым- дағы	Апта сайын
СӨЖ тапсыр- маларын орындау	Тақырыпты мен- геру және талқылау үшін ұсынылған сұрақтарға жауап беру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізбесі	Семестр бойында	Ағым- дағы	Апта сайын
Тестілік сұрау	Теориялық білімдерді және практикалық дағдыларды бекіту	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізбесі	1 біріккен сағат	Аралық	7, 14 апта
Емтихан	Пән материалының менгерілгенін тексеру	Негізгі және қосымша әдебиеттердің барлық тізбесі	2 біріккен сағаттар	Қоры- тынды	Сессия кезе нінде

Өзін өзі бақылауға арналған сұрақтар

- 1 Жерлердің мақсатты тағайындалуына байланысты категориялары?
- 2 Жер салығын салуға тиесілі жерлер?
- 3 Жер салығын төлеушілер?
- 4 Жер салығының төлеушілері болып табылмайтын тұлғалар?
- 5 Жер салығын салу объектісі?
- 6 Салық мөлшерлемелерін анықтау?
- 7 Жер салығын есептеу?
- 8 Жер салығын төлеу?
- 9 Жер салығын бойынша декларациясын ұсыну?
- 10 Артық пайдаға салынатын салықты анықтау, салық төлеушілер?
- 11 Жер пайдаланушыларға салық салу бойынша модельдерді анықтау?
- 12 Өнім бөлімі бойынша ҚР үлесін анықтау?
- 13 Жазылатын бонусты анықтау?
- 14 Коммерциялық байқау бонусын анықтау?
- 15 Роялти анықтамасы?
- 16 Артық пайдаға салынатын салық мөлшерлемелерін анықтау?

31.03.2004 ж. берілген № 50 мем. баспа лиц.
Басуға қол қойылды ж. Пішімі 60 x 90/16
Есептік баспа табагы 0,1 ш.б.п. Таралымы дана
Тапсырыс Бағасы келісімді

Қарағанды мемлекеттік техникалық университетінің баспасы,
100027, Қарағанды, Бейбітшілік бульвары, 56